

og de i Erhvervene beskæftigede. I saa Henseende er jeg ikke sikker paa, at de øverste Ledere af Industrierhvervet har været i Stand til at gennemføre en lige saa metodisk systematisk Organisation og Koncentration, som vi har set i Landbruget. Jeg kunde godt for mit Vedkommende slutte mig til det Spørgsmaal, som det konservative Dagblad „Jyllandsposten“ i Januar 1925 rejste. Bladet skrev følgende: „Der findes utvivlsomt en Del industrielle Virksomheder, der selv kunde gøre adskilligt mere for at klare Skærene, og navnlig synes det at skorte paa gensidig Støtte og industrielt Samarbejde. I saa Henseende har Industriraadet udrettet alt for lidt. Det turde i det hele taget være et Spørgsmaal, om dette Raad, saaledes som det er blevet ledet i de senere Aar, som Repræsentation betraget er nogen Gevinst for Industrien.“ Det er klare og haarde Ord, men jeg tror ikke, de er uberettigede. Naar vi ser paa Udtalelser af Industriraadets Formand i afvigte Sommer, saa synes de ikke at gøre dette Synspunkt, der er udviklet i „Jyllandsposten“, til Skamme. I afvigte Sommer, den 29. Juli, udtalte ifølge Referat i Dagbladet „Politiken“ Industriraadets Formand, Direktør Overgaard — han taler om Spørgsmaalet om Udvidelse af Eksportmarkedet for den danske Industri —: „Vi raader over intelligentere Arbejdere end de fleste andre Lande“. Jeg finder, det er en overmaade glædelig Erklæring fra Industriledelsens første Mand, at vi her i Landet har en intelligentere Arbejderklasse i Industrien end i de fleste andre Lande, selv om det ellers er smaat med Produktionsmidlerne her i Landet, Raastofferne er som bekendt dyre. Dette er et Instrument, som det er værd at tage i Betragtning, og som man, naar man anerkender, at det har saadanne Kvalifikationer, skylder Hensyn derefter. Videre erklærer Direktør Overgaard: „Vi kan ikke...

Formanden: Jeg maa atter henstille til det ærede Medlem ikke vedblivende at beskæftige sig med Avisoplæsninger, men holde sig til Lovforslaget.

Holstein: Den øverste Industriledelses Syn paa dette Spørgsmaal om Industriens Eksportmuligheder var dette — med Formandens Tilladelse skal jeg ganske kort citere det — „at det fremfor alt er en bydende Nødvendighed, at Arbejdsgivere og Arbejdere lærer at begribe, at de sejler i samme Baad. Jeg har i øvrigt Indtrykket af, at de er godt paa Vej dertil“. Hvis det

erkendes af Industriledelsen, at dette er en uomgængelig Betingelse, at der tiltrænges en Nyorientering med Hensyn til Samarbejdet mellem Industrilederne, Driftsherrerne og Arbejderne, saa forekommer det mig, at det var værd at overveje, om der ikke ad Lovgivningens Vej kunde gøres noget for at fremskynde, for at underbygge en saadan Nyorientering, en saadan Forbedring af Samarbejdet mellem Industriens Ledere og Industriens Arbejdere. Jeg vil i saa Henseende gerne gøre opmærksom paa, at en af Lovgivningens Hovedopgaver, naar den skal beskæftige sig med Erhvervspolitik, er jo at tilvejebringe et passende Retsgrundlag for de paagældende Erhvervs Udvikling. Jeg vil i den Henseende henvise til den Betydning, det formentlig kunde have, at man ved Siden af et Lovforslag som det, der her er forelagt, som tager Sigte paa direkte Støtte, i Aktieloven søgte at tilvejebringe Grundlag for et mere tidssvarende Samarbejde mellem Industriledere og Industrierbejdere.

Naar man ser, hvor forfærdende slet dansk Industri er blevet ledet i Efterkrigsaarene, naar man ser paa den Bankpolitik, paa den utrolige Mængde af Bankkrak, vi i dette Land har været Vidne til — jeg tror, at Danmark i denne Henseende staar som en smuk Nr. 1 i Europa —, naar man tænker paa, hvad al den Uformuenhed, al den Kortsynethed, al den Letsindighed, al den samvittighedsløse Spekulation har udsat ikke blot Aktionærerne for, ikke blot Hundredekroners-Aktionæren, men de Arbejdere, som gennem deres Liv har deres Beskæftigelse i Industriforetagenderne, kan jeg ikke se rettere, end at den saakaldte kapitalistiske Overklasse og Statsmyndighederne skylder at gøre Indrømmelser overfor denne Arbejderklasse, om hvilken Formanden for Industriraadet har udtalt sig saa fordelagtigt. Jeg kunde tænke mig, at der kunde gøres Indrømmelser i Aktieloven under den Form, at der sikredes Arbejderne i Industriforetagender Repræsentation i Aktieselskabernes Bestyrelse. Alle Industrier her i Landet vil jo hovedsagelig være knyttet til Aktieforetagender; her er alt for lidt Formue i Danmark til, at private kan drive Industriforetagender i stor Stil. De vil være knyttet til Aktieselskabsformen. Er der ikke noget ganske absurd i, at Hundredekroners-Aktionæren, som i mange Tilfælde ikke har det fjerneste at gøre med den Bedrift, i hvilken han er Aktionær, og ikke har Forstand derpaa og ikke risikerer andet end sin Hundredekroners-Aktie, skal have den alt afgørende Betydning for